

Neziskové organizace

Ministryně Džamila Stehlíková připravuje zákon o nestátních neziskových organizacích

- Date:15.04.2008

Na svém jednání 9.dubna 2008 uložila vláda ministryni Džamile Stehlíkové ve spolupráci s řadou rezortních ministrů a Radou vlády pro nestátní neziskové organizace vypracovat věcný záměr zákona o nestátních neziskových organizacích. Úkol vyplývá z programového prohlášení vlády, kterým se vláda zavázala: „Vláda bude podporovat maximálně svobodný prostor pro aktivity občanů, spolků a neziskového sektoru a zajistí podmínky pro stabilitu a rozvoj nestátních neziskových organizací a pro rovnocennou spolupráci státu, samospráv a neziskového sektoru.“

Na dnešním setkání ministryně Stehlíkové se zástupci neziskového sektoru a s předsedy a místopředsedy výborů Rady vlády pro nestátní neziskové organizace byla projednána podoba záměru nového zákona o nestátních neziskových organizacích.

Zákon by měl mít podobu zastřešujícího zákona, který bude upravovat rámec existence nestátních neziskových organizací. Speciální zákony (č. 83/1990 Sb., o občanských sdruženích, č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, č.227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech., č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností) budou i nadále upravovat způsob vzniku, zániku a hospodaření uvedených nestátních neziskových organizací. Jinými slovy, stávající právní formy neziskových organizací (obecně prospěšné společnosti, občanská sdružení, nadace a nadační fondy a církevní právnické osoby) zůstanou zachovány. Zákon přinese dvě základní vymezení: co je nestátní nezisková organizace a co znamená veřejná prospěšnost. Toto nahradí současné vymezení neziskového sektoru, které zahrnuje čtyři právní formy neziskových organizací.

Zákon by měl mimo jiné stanovit povinnou registraci ve veřejném rejstříku, což umožní větší transparentnost neziskového sektoru. Dále by měl řešit problematiku podpory neziskového sektoru z veřejných zdrojů. Organizace, které naplní podmínky tohoto zákona, budou moci čerpat dotace z veřejných zdrojů a budou mít nárok na příslušná daňová zvýhodnění. Zákon by měl vymezit partnerství veřejné správy a nestátního neziskového sektoru.

Žádná z aktuálně legislativně upravených forem „neziskových organizací“ (občanské sdružení, obecně prospěšná společnost a další) není vhodná pro poskytování ústavní zdravotní péče či potřeby výchovy a vzdělávání. Provozování nemocnic, jiných ústavů poskytujících zdravotní a sociální péči, případně škol představuje složitý systém právních a ekonomických vztahů, které nutně musí být zasazeny do právní formy, dostatečně garantující fungování těchto zařízení, transparentní a zodpovědné hospodaření s finančními prostředky. Mají-li tedy být zdravotnická či sociální zařízení provozována ve formě „neziskové organizace“, musí nová právní úprava neziskové organizace obsahovat dostatečnou úpravu odpovědnosti statutárních orgánů a hospodaření s majetkem organizace, za současného využití daňových úlev poskytnutých těmto druhům organizací. Průhledné hospodaření bude určitě motivací pro dárce. Totéž se týká organizačně složitějších zařízení v resortech školství a kultury.

Na základě dosavadních zkušeností se ukazuje jako velmi potřebné sjednotit definice a přístupy veřejné správy k neziskovému sektoru a překonat úzce rezortní chápání neziskového sektoru a jeho roli ve společnosti. Je také nutné nastavit kvalitní právní rámec pro dobré fungování a stabilitu nestátního neziskového sektoru a umožnit jeho další rozvoj.

- Date:15.04.2008